

HARRY POTTER

OVER VOORLEZEN, FILOSOFEREN EN TRANSFORMEREN

‘Mam, gaan we Harry Potter lezen?’, vroeg Karlien toen we de verkorte versie van *Water-schapsheuvel* uit hadden. Hoeveel boeken hadden we al niet samen gelezen? Bijna elke avond lazen we wel een of twee hoofdstukken. Ik las voor en Karlien las mee. Vroeger wees ik dan de woorden aan die ik las. Dat was in de Jip-en-Janneketijd. Nu ze zelf kan lezen volgt ze met haar ogen de tekst. Ik moet het niet wagen om een stukje over te slaan of de tekst te veranderen. Ze ziet het meteen. Het is een spel geworden: ik lees een naam verkeerd en Karlien corrigeert me. Zo hebben we samen vrijwel alle sprookjes gelezen en veel Donald Duck-verhalen. Daarna de Griekse mythologie in eenvoudige vertalingen en boeken als *Kruimeltje* en *Alice in Wonderland*. En nu dan dus: Harry Potter! We duiken samen in het verhaal en bespreken de personages en hun dilemma’s. Ja, eigenlijk bespreken we zo het leven van alledag.

Karliën was 16 toen Harry Potter als idool de wereld veroverde. Ze zat op het vmbo en leefde mee met elke puberhype, dus ook met deze. Vandaar haar wens om nu samen Harry Potter te gaan lezen. Ik ben eerlijk over mijn schroom: ik vond het maar niks. Zo’n boek vol fantasie en toverij, niet gestoeld op enig cultureel erfgoed en ook nog een hype! Nee, niks voor mij, maar Karlien hield aan. En zeg dan maar eens nee tegen een onderne-mende jonge vrouw met downsyndroom die mij al vaker versteld had doen staan.

Harry kwam ons leven binnen en niet zonder gevolgen. Ons vast leesmoment op de bank mondde steeds vaker uit in een filosofische beschouwing over hoe je kon weten of ie-mand goed was of slecht. En of iemand die goed was altijd goed was of ook wel eens niet. Vooral Sneep kwam vaak ter sprake. Karlien geloofde heilig in de goedheid van Sneep en ik, die dacht verder te kunnen kijken dan zij, probeerde haar te waarschuwen: Sneep kan ook een valserik zijn hoor. Laten we maar niet alles geloven wat hij zegt. Maar mijn raad ketste af op het oordeel van Harry: zolang Harry in Sneep geloofde, deed Karlien dat ook. En dat duurde lang!

In de werkelijke wereld is het niet anders, dacht ik vaak: we geloven in de politicus om de mooie woorden en houden dat vol totdat het tegendeel blijkt. En dat kan lang duren. We filosofeerden over Voldemort, de kwade genius op de achtergrond. ‘De man wiens naam maar beter niet genoemd kan worden’, zei Karlien steevast. ‘Toch is hij ook een mens hoor mam’, kon ze af en toe met grote mildheid zeggen. ‘Eigenlijk is hij zielig, want niemand vertrouwt hem. En hij kan zichzelf ook niet vertrouwen, hè?’

Dit waren de momenten dat mijn moederhart zwol van warmte en trots. Een dochter met downsyndroom die op deze manier kan filosoferen, dat is toch geweldig? Uit mijn ervaring binnen het zml-onderwijs weet ik dat Karlien hierin niet uniek is. Het is alleen lastig om dit soort momenten de kans te geven zich uit te vergroten binnen een groep van 14 leerlingen die allemaal op hun eigen manier communiceren.

In deze periode begon Karlien de leraren op haar vmbo-school te vergelijken met de leraren van Harry Potter: de strenge en rechtvaardige professor Anderling, de zwijgzame en altijd op de juiste momenten hulpvaardige directeur Perkamentus en Hagrid die ze vergeleek met de conciërge. En zijzelf was natuurlijk Harry Potter die elk avontuur de baas kon. Zo werd ze mentaal sterker. Harry had vrienden, net als zij, maar uiteindelijk moest ze het zelf doen. Dat begreep ze heel goed.

Toen Karlien de deur uitging waren we halverwege deel 5: *De orde van de Feniks*. Voor mij betekende dit het einde van onze filosofische gesprekken. Ik heb de boeken zelf verder niet gelezen. Ik houd niet van griezelverhalen. Mijn smaak ligt ergens anders.

Hoewel... Met het voorlezen van de boeken van Roald Dahl - naast Joanne Rowling de andere favoriete schrijver van Karlien - had ik indertijd geen moeite gehad. Vreemd hè?